

2021./2022.

OKOLIŠ, PONAŠANJE I DOBROBIT ŽIVOTINJA

VETERINARSKI FAKULTET
SVEUČILIŠTE U ZAGREBU

Heinzelova 55

Tel.: 01 2390 111

Odjel za animalnu proizvodnju i biotehnologiju

Zavod za higijenu, ponašanje i dobrobit životinja

Ur. broj: 134/2021

Zagreb, 3. rujna 2021.

129537	REPUBLIKA HRVATSKA		
Veterinarski fakultet u Zagrebu			
Primljeno:	03.09.2021		
Klasifikacijska oznaka	Org. jed.		
602-04/21-22/35	251-61-41;		
Urudžbeni broj	Prilozi	Vrijednos	
251-61-16-21-07	0	-	

IZVEDBENI PLAN

Naziv predmeta: Okoliš, ponašanje i dobrobit životinja

ak. god. 2021./2022.

Voditelj predmeta: izv. prof. dr. sc. Mario Ostović

Nastavnici na predmetu: izv. prof. dr. sc. Mario Ostović, prof. dr. sc. Željko Pavičić, prof. dr. sc. Kristina Matković, izv. prof. dr. sc. Gordana Gregurić Gračner

Asistentica: Ivana Sabolek, dr. med. vet.

Datum početka nastave: 04. listopada 2021.

Datum završetka nastave: 26. studenoga 2021.

Termini održavanja PREDAVANJA u akademskoj godini 2021./2022.

Predavanja				
Datum	Tematska jedinica	Nastavnik	Mjesto i vrijeme održavanja	Literatura / priprema
Ponedjeljak, 04.10.2021. 14-16 sati	Higijena tla i površinskih voda	izv. prof. dr. sc. Gordana Gregurić Gračner	Velika predavaonica	vidi popis literature
Utorak, 05.10.2021. 10-12 sati	Higijena vode za piće i napajanje	izv. prof. dr. sc. Mario Ostović	Velika predavaonica	vidi popis literature
Ponedjeljak, 11.10.2021. 10-12 sati	Ponašanje životinja	prof. dr. sc. Kristina Matković	Velika predavaonica	vidi popis literature
Utorak, 26.10.2021. 12-14 sati	Dobrobit životinja	prof. dr. sc. Željko Pavičić	Velika predavaonica	vidi popis literature

Termini održavanja SEMINARA u akademskoj godini 2021./2022.

Seminari					
Datum	Tematska jedinica	Nastavnik	Skupina	Mjesto i vrijeme održavanja	Literatura / priprema
Četvrtak, 04.11.2021.	Onečišćenje tla i površinskih voda. Higijena pašnjaka.	svi nastavnici	08-10 sati; 1., 2., 3. i 4. skupina 11-13 sati; 5., 6., 7. i 8. skupina 13-15 sati; 9., 10., 11. i 12. skupina	vježbaonica Zoohigijena	radni materijal
Petak, 05.11.2021.	Ponašanje i dobrobit ovaca i koza	svi nastavnici	08-10 sati; 9., 10., 11. i 12. skupina 10-12 sati; 5., 6., 7. i 8. skupina 12-14 sati; 1., 2., 3. i 4. skupina	vježbaonica Zoohigijena	radni materijal
Ponedjeljak, 08.11.2021.	Ponašanje i dobrobit laboratorijskih životinja	svi nastavnici	08-10 sati; 2., 3. i 4. skupina 10-12 sati; 5., 6. i 7. skupina 12-14 sati; 10., 11. i 12. skupina	vježbaonica Zoohigijena	radni materijal
Utorak, 09.11.2021.	Ponašanje i dobrobit laboratorijskih životinja	svi nastavnici	12-14 sati; 1., 8. i 9. skupina	vježbaonica Zoohigijena	radni materijal
Srijeda, 10.11.2021.	Dobrobit životinja u klaonicama. Dobrobit akvatičnih organizama.	svi nastavnici	12-14 sati; 1., 2. i 3. skupina 14-16 sati; 4., 5. i 6. skupina	vježbaonica Zoohigijena	radni materijal
Četvrtak, 11.11.2021.	Dobrobit životinja u klaonicama. Dobrobit akvatičnih organizama.	svi nastavnici	12-14 sati; 7., 8. i 9. skupina 14-16 sati; 10., 11. i 12. skupina	vježbaonica Zoohigijena	radni materijal

Termini održavanja VJEŽBI u akademskoj godini 2021./2022.

Vježbe						
Datum	Tematska jedinica	Voditelj	Oblik vježbi (čl. 34 Pravilnika o integriranom studiju)	Skupina	Mjesto i vrijeme održavanja	Literatura / priprema
Srijeda, 06.10.2021.	Higijena tla	svi nastavnici	laboratorijske	08-10 sati; 9. i 10. skupina 12-14 sati; 7. i 8. skupina 14-16 sati; 11. i 12. skupina	vježbaonica Zoohigijena	radni materijal - praktikum
Četvrtak, 07.10.2021.	Higijena tla	svi nastavnici	laboratorijske	09-11 sati; 5. i 6. skupina 11-13 sati; 1. i 2. skupina 14-16 sati; 3. i 4. skupina	vježbaonica Zoohigijena	radni materijal - praktikum
Utorak, 12.10.2021.	Higijena vode za piće I.	svi nastavnici	laboratorijske	10-12 sati; 9. i 10. skupina 12-14 sati; 7. i 8. skupina 14-16 sati; 11. i 12. skupina	vježbaonica Zoohigijena	radni materijal - praktikum
Srijeda, 13.10.2021.	Higijena vode za piće I.	svi nastavnici	laboratorijske	08-10 sati; 5. i 6. skupina 10-12 sati; 3. i 4. skupina 12-14 sati; 1. i 2. skupina	vježbaonica Zoohigijena	radni materijal - praktikum
Četvrtak, 14.10.2021.	Higijena vode za piće II.	svi nastavnici	laboratorijske	08-10 sati; 7. i 8. skupina 10-12 sati; 11. i 12. skupina 12-14 sati; 9. i 10. skupina	vježbaonica Zoohigijena	radni materijal - praktikum
Petak, 15.10.2021.	Higijena vode za piće II.	svi nastavnici	laboratorijske	10-12 sati; 3. i 4. skupina 12-14 sati; 1. i 2. skupina 14-16 sati; 5. i 6. skupina	vježbaonica Zoohigijena	radni materijal - praktikum
Ponedjeljak, 18.10.2021.	Izrada etograma	svi nastavnici	metodičke	08-10 sati; 5. i 6. skupina 10-12 sati; 3. i 4. skupina 16-18 sati; 1. i 2. skupina	vježbaonica Zoohigijena	radni materijal
Utorak, 19.10.2021.	Izrada etograma	svi nastavnici	metodičke	10-12 sati; 11. i 12. skupina 12-14 sati; 7. i 8. skupina	vježbaonica Zoohigijena	radni materijal
Srijeda, 20.10.2021.	Izrada etograma	svi nastavnici	metodičke	10-12 sati; 9. i 10. skupina	vježbaonica Zoohigijena	radni materijal
Srijeda, 20.10.2021.	Ponašanje i dobrobit peradi	svi nastavnici	metodičke	14-16 sati; 3. i 4. skupina	kolokvij mala računalna učionica + predavaonica Zavoda za kemiju i biokemiju	radni materijal
Četvrtak,	Ponašanje i dobrobit	svi nastavnici	metodičke	08-10 sati; 5. i 6. skupina	kolokvij mala	radni materijal

21.10.2021.	peradi			10-12 sati; 1. i 2. skupina	računalna učionica + vježbaonica Zoohigijena	
Petak, 22.10.2021.	Ponašanje i dobrobit peradi	svi nastavnici	metodičke	09-11 sati; 7. i 8. skupina 11-13 sati; 11. i 12. skupina 14-16 sati; 9. i 10. skupina	09-11 sati i 11-13 sati, kolokvij mala računalna učionica + vježbaonica Zoohigijena; 14-16 sati, kolokvij velika računalna učionica + vježbaonica Zoohigijena	radni materijal
Ponedjeljak, 25.10.2021.	Ponašanje i dobrobit goveda	svi nastavnici	metodičke	10-12 sati; 5. i 6. skupina 12-14 sati; 7. i 8. skupina	vježbaonica Zoohigijena	radni materijal
Utorak, 26.10.2021.	Ponašanje i dobrobit goveda	svi nastavnici	metodičke	08-10 sati; 3. i 4. skupina 10-12 sati; 11. i 12. skupina	vježbaonica Zoohigijena	radni materijal
Srijeda, 27.10.2021.	Ponašanje i dobrobit goveda	svi nastavnici	metodičke	12-14 sati; 1. i 2. skupina 14-16 sati; 9. i 10. skupina	vježbaonica Zoohigijena	radni materijal
Četvrtak, 28.10.2021.	Ponašanje i dobrobit svinja	svi nastavnici	metodičke	08-10 sati; 7. i 8. skupina 10-12 sati; 9. i 10. skupina 12-14 sati; 3. i 4. skupina 14-16 sati; 11. i 12. skupina	vježbaonica Zoohigijena	radni materijal
Petak, 29.10.2021.	Ponašanje i dobrobit svinja	svi nastavnici	metodičke	08-10 sati; 1. i 2. skupina 14-16 sati; 5. i 6. skupina	vježbaonica Zoohigijena	radni materijal
Utorak, 02.11.2021.	Ponašanje i dobrobit konja	svi nastavnici	metodičke	10-12 sati; 5. i 6. skupina 12-14 sati; 7. i 8. skupina 14-16 sati; 11. i 12. skupina	vježbaonica Zoohigijena	radni materijal
Srijeda, 03.11.2021.	Ponašanje i dobrobit konja	svi nastavnici	metodičke	10-12 sati; 3. i 4. skupina 12-14 sati; 1. i 2. skupina 14-16 sati; 9. i 10. skupina	vježbaonica Zoohigijena	radni materijal
Ponedjeljak, 15.11.2021.	Ponašanje i dobrobit pasa i mačaka	svi nastavnici	metodičke	08-10 sati; 3. i 4. skupina 10-12 sati; 11. i 12. skupina 16-18 sati; 7. i 8. skupina	vježbaonica Zoohigijena	radni materijal
Utorak, 16.11.2021.	Ponašanje i dobrobit pasa i mačaka	svi nastavnici	metodičke	10-12 sati; 5. i 6. skupina 12-14 sati; 1. i 2. skupina 14-16 sati; 9. i 10. skupina	vježbaonica Zoohigijena	radni materijal

Srijeda, 17.11.2021.	Procjena dobrobiti životinja	svi nastavnici	metodičke	08-10 sati; 7. i 8. skupina 10-12 sati; 11. i 12. skupina 12-14 sati; 9. i 10. skupina	vježbaonica Zoohigijena	radni materijal
Petak, 19.11.2021.	Procjena dobrobiti životinja	svi nastavnici	metodičke	10-12 sati; 3. i 4. skupina 12-14 sati; 1. i 2. skupina 14-16 sati; 5. i 6. skupina	vježbaonica Zoohigijena	radni materijal
Ponedjeljak, 22.11.2021.	Poremećaji u ponašanju životinja I.	svi nastavnici	metodičke	08-10 sati; 11. i 12. skupina 10-12 sati; 3. i 4. skupina 14-16 sati; 9. i 10. skupina	Vježbaonica Zoohigijena	radni materijal
Utorak, 23.11.2021.	Poremećaji u ponašanju životinja I.	svi nastavnici	metodičke	10-12 sati; 1. i 2. skupina 12-14 sati; 5. i 6. skupina 14-16 sati; 7. i 8. skupina	Vježbaonica Zoohigijena	radni materijal
Srijeda, 24.11.2021.	Poremećaji u ponašanju životinja II.	svi nastavnici	metodičke	08-10 sati; 11. i 12. skupina 14-16 sati; 3. i 4. skupina	vježbaonica Zoohigijena + kolokvij mala računalna učionica	radni materijal
Četvrtak, 25.11.2021.	Poremećaji u ponašanju životinja II.	svi nastavnici	metodičke	10-12 sati; 7. i 8. skupina 12-14 sati; 1. i 2. skupina	vježbaonica Zoohigijena + kolokvij mala računalna učionica	radni materijal
Petak, 26.11.2021.	Poremećaji u ponašanju životinja II.	svi nastavnici	metodičke	08-10 sati; 9. i 10. skupina 12-14 sati; 5. i 6. skupina	vježbaonica Zoohigijena + kolokvij mala računalna učionica	radni materijal

KONTINUIRANA PROVJERA ZNANJA

Prisutnost na predavanjima	Tijekom semestra student mora biti prisutan na 4 sata predavanja kako bi ostvario minimalna 3 boda. Ostvarivi maksimalni broj bodova iz ovog elementa ocjenjivanja je 6.
Prisutnost na seminarima	Tijekom semestra student mora biti prisutan na 6 sati seminara kako bi ostvario minimalna 4 boda. Ostvarivi maksimalni broj bodova iz ovog elementa ocjenjivanja je 6.
Prisutnost na vježbama	Tijekom semestra student mora biti prisutan na 17 sati vježbi kako bi ostvario minimalna 4 boda. Ostvarivi maksimalni broj bodova iz ovog elementa ocjenjivanja je 6.
Aktivnost na seminarima / vježbama	Aktivnost na vježbama i seminarima boduje se na sljedeći način: za tri točna odgovora tijekom vježbi (svaki odgovor vrijedi 1 bod) student će ostvariti tri boda. Za izradu seminarskog rada ostvaruje dodatna dva boda. Ukoliko je seminar održan u PP, student ostvaruje još dva boda. S ukupno prikupljenih 7 bodova student će ostvariti maksimalnih 10 bodova. Za minimalnih 5 bodova student mora prikupiti 4 boda iz ovog elementa ocjenjivanja.
Završni ispit	Minimalni uvjeti za prolaz iz prvog, drugog, trećeg, četvrtog i petog elementa ocjenjivanja objedinjuju se i iznose 36 bodova. Kako bi pristupio završnom ispitu, potrebno je da student ostvari navedenih 36 bodova. Završni ispit započinje kratkom analizom ostvarenih rezultata svakog pojedinog studenta iz prvih pet aktivnosti kontinuiranog praćenja nastave. Završni ispit provodit će se u obliku usmenog ispita, koji se sastoji od 8 pitanja (2 boda za „dovoljan“ odgovor po pitanju, 3 boda za „dobar“ odgovor po pitanju, 4 boda za „vrlo dobar“ odgovor po pitanju, 5 za „izvrstan“ odgovor po pitanju). S ukupno prikupljenih 40 bodova student će ostvariti maksimalnih 40 bodova. Za minimalna 24 boda student mora prikupiti 24 boda iz ovog elementa ocjenjivanja.
Uvjeti za dobivanje potpisa	Sukladno članku 45., stavak 3. i 4. Pravilnika o integriranom preddiplomskom i diplomskom studiju student može opravdano izostati s nastave iz pojedinog predmeta do 50 posto fonda sati predavanja, 30 posto fonda sati seminara i 30 posto fonda sati vježbi odnosno stručno-kliničkog rada. Svaka ustrojbenja jedinica za svoje matične predmete određuje način kontrole pohađanja nastave, pri čemu se na početku semestra mora u apsolutnim brojevima utvrditi maksimum opravdanih izostanaka i način nadoknade.

NAČIN PROVJERE ZNANJA

Kolokvij	Tijekom semestra kontinuirana provjera znanja provodit će se u obliku 2 pisana kolokvija. Svaki kolokvij se sastoji od 8 pitanja (svaki točan odgovor nosi 1 bod). S ukupno prikupljenih 16 bodova student će ostvariti maksimalna 32 boda. Za minimalnih 20 bodova student mora prikupiti 10 bodova iz ovog elementa ocjenjivanja, uz uvjet da na svakom kolokviju prikupi 5 bodova. Datumi kolokvija: kolokvij I. 20., 21. i 22.10.2021., kolokvij II. 24., 25. i 26.11.2021.
Ispitni rokovi (datumi)	19.11.2021., 25.01.2022., 08.02.2022.
Oblik završnog ispita	Usmeni ispit

LITERATURA

Obavezna literatura	- Asaj, A. (2003): Higijena na farmi i u okolišu. Medicinska naklada, Zagreb. - Lorenz, K. (1993): Temelji etologije. Biblioteka Novi svijet, Nakladni zavod Globus, Zagreb. - Martinović, J. (2000): Tla u Hrvatskoj. Pokret prijatelja prirode „Lijepa naša“, Zagreb. - Pavičić, Ž., K. Matković (ur.) (2014): Ponašanje domaćih životinja, prema 2. engleskom izdanju. Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb. - Pavičić, Ž., M. Ostović (ur.) (2019): Dobrobit životinja. Naklada Slap, Jastrebarsko. - Senčić, Đ., Ž. Pavičić, Ž. Bukvić (1996): Intenzivno svinjogojstvo. Nova Zemlja, Osijek. - Vučemilo, M. (2008): Higijena i bioekologija u peradarstvu. Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb. - Vučemilo, M., A. Tofant (2009): Praktikum – Okoliš i higijena držanja životinja. Naklada Slap, Jastrebarsko.
Dopunska literatura	- Appleby, M. C., J. A. Mench, I. A. S. Olsson, B. O. Hughes (eds.) (2011): Animal welfare. 2nd edition. CAB International, Cambridge University Press, Cambridge, UK. - Broom, D. M., A. F. Fraser (2007): Domestic animal behaviour and welfare. 4th edition. CAB International, Cambridge University Press, Cambridge, UK. - Grandin, T. (ed.) (2010): Improving animal welfare: a practical approach. CAB International, Cambridge University Press, Cambridge, UK. - Harrison, R. M. (1995): Pollution: causes, effects and control. 2nd edition. The Royal Society of Chemistry, Cambridge, UK. - Houpt, K. A. (2011): Domestic animal behavior for veterinarians and animal scientists. 5th edition. Wiley-Blackwell, John Wiley & Sons, Inc. - Methling, W., J. Unshelm (2002): Umwelt- und tier-gerechte Haltung von Nutz-, Heim- und Begleittieren. Parey

Buchverlag, Berlin, Deutschland.

7. Turner, J. (2010): Animal breeding, welfare and society. Earthscan Ltd., London, UK.

8. Webster, J. (ed.) (2011): Management and welfare of farm animals. The UFAW farm handbook. 5th edition. Wiley-Blackwell, John Wiley & Sons, Inc.

CILJEVI I ISHODI UČENJA

Cilj predmeta	Kolegij je jedan od temeljnih predmeta iz preventivne veterinarske medicine u kojem će se stjecati znanja o konceptu ponašanja i dobrobiti životinja kako bi se u praksi osigurali uvjeti u kojima će životinja izraziti vrsti svojstveno ponašanje i pritom se dobro osjećati. Osim toga, studenti će učiti o utjecaju tla i vode na zdravlje, proizvodnost i reprodukciju životinja, ali i o utjecaju životinja na spomenute okolišne čimbenike radi očuvanja biološko-ekoloških odnosa u okolišu. Takvim pristupom u obradi pojedinih tematskih cjelina stječu se uvjeti za lakše razumijevanje i stjecanje znanja iz drugih kolegija iz preventivne veterinarske medicine, ponajprije iz predmeta Higijena i držanje životinja koji se obrađuje u nastavku studija, tijekom III. i IV. semestra.
Ishodi učenja	Nakon uspješnog svladavanja kolegija student će biti sposoban: - objasniti utjecaj tla i vode na zdravstveno stanje, proizvodnju i reprodukciju životinja, ali i utjecaj životinja na spomenute okolišne čimbenike radi očuvanja biološko-ekoloških odnosa u okolišu - interpretirati rezultate ocjene tla i vode - organizirati sustave ispaše na osnovi klimatskih specifičnosti područja te vrste, broja i zdravstvenog stanja životinja - prepoznati fiziološka i nenormalna ponašanja u domaćih životinja - samostalno procijeniti dobrobit (farmskih) životinja u kontekstu njihova ponašanja.

ZAKLJUČIVANJE OCJENE

<i>Bodovi</i>	<i>Ocjena</i>
do 59	1 (F)
60-68	2 (E)
69-76	2 (D)
77-84	3 (C)
85-92	4 (B)
93-100	5 (A)

Voditelj predmeta: /

Ostojec

Predstojnik zavoda / klinike:

Ostojec

Napomena: Voditelj predmeta dužan je dostaviti Izvedbeni plan svim nastavnicima i suradnicima na predmetu.